

Gebruiksaanwijzing

Grand Master Hunter CX II

Belangrijk

De Garrett Grand Master Hunter CX II metaaldetector is een elektronisch precisie instrument, een wonderbaarlijk technologisch hoogstandje dat u zal helpen om munten en andere voorwerpen van allerlei metaalsoorten op te sporen gedurende jaren van probleemloos gebruik. Het apparaat is eenvoudig te bedienen, maar toch precies aanpasbaar aan ieders persoonlijke stijl van zoeken.

Om het u nog gemakkelijker te maken vindt u een sectie met de eerste beginselen. Begint u maar gewoon, er kan niets fout gaan: hoe u de controles ook mocht instellen, uw detector kan er tegen!

Bestudeer deze handleiding goed en volg de instructies erin op om een maximaal rendement uit uw CX II te halen.

Mededeling voor de eigenaar

U bent nu de trotse bezitter van een Garrett Grand Master Hunter CX II waarmee anderen al voor miljoenen aan munten, oude voorwerpen en goudklompen gevonden hebben. Deze handleiding beschrijft de basisfuncties van de CX II en legt uit hoe u die op de juiste manier kunt gebruiken. De werking is zo eenvoudig, dat u eigenlijk onmiddellijk aan de slag kunt om uw eigen schatten te ontdekken.

Uw CX II met zijn door microprocessoren geleide elektronica kenmerkt zich door zijn duurzaamheid, zijn eenvoudige bediening, zijn vermogen om in samenspel met de Crossfire zoekschijven ook diep in de grond gelegen voorwerpen te vinden en zijn grote instelprecisie. Hij biedt meteruitlezing en tiptoetsen die u alleen maar even hoeft aan te raken, en geeft unieke mogelijkheden tot discrimineren, dus van accepteren of verwerpen van groepen voorwerpen.

Hoe u direct kunt beginnen

Velen zullen aan de nu volgende standaard instelling en instructie genoeg hebben voor altijd. Wij raden u aan er tenminste 10 uur mee te oefenen voordat u de discriminatie, diepte- en andere parameterinstellingen gaat veranderen:

Instellen

1. Zorg ervoor dat de draaiknoppen aan de zijkant van uw CX II wijzen naar de > tekens, die de basisstand markeren.
2. Pak de steel beet van uw detector, en laat de zoekschijf zakken tot op ongeveer 30 cm van de grond op minstens een meter afstand van enig metalen voorwerp verwijderd.
3. Druk eenmaal op de ON toets, u hoeft slechts een minimale druk op de tiptoetsen uit te oefenen.
4. Nadat u een piep hoort drukt u op de DISC toets en nu is uw CX II klaar om mee te zoeken in een stand waarin de discriminatie zo is ingesteld dat u vooral munten goed zult vinden, maar de meeste rommel niet. De enige toets die u nodig zult hebben is de OFF toets om de detector uit te zetten (gebruikt u de detector niet dan zet deze zichzelf automatisch uit na 10 minuten).

Zoeken

Beweeg de detector met een snelheid van ongeveer 30-60 cm per seconde in een rechte lijn voor u uit met de zoekschijf op zo'n 3-5 cm boven de grond. Als de detector een metalen voorwerp vindt hoort u een geluid in sterkte toenemen.

Vinden

Hebt u een voorwerp in de grond ontdekt, ga er dan met de detector overheen en tracht een denkbeeldige 'X' op de grond te trekken vanuit het punt waar het geluidssignaal het luidst is. Probeer op de meter te zien welk soort voorwerp u aan zult treffen. Graaft u daarna uw vondst op!

Opmerkingen

1. Staat de detector ooit fout ingesteld, zodat u niet meer weet wat te doen? Gewoon de ALL METAL toets ingedrukt houden en dan op DISC drukken. Alle instellingen zijn dan weer zoals zij op de fabriek waren voorgeprogrammeerd.
2. Mocht u het zwakker continue geluidsniveau dat de detector geeft, en dat bij het vinden van een voorwerp toeneemt in sterkte, niet prettig vinden, dan kunt u altijd de toonhoogte bijstellen met de + en - toetsen van AUDIO PITCH en sterkte met de + en - toetsen van AUDIO THRESHOLD op het zijpaneel.

Waarschuwing

Hoewel uw nieuwe detector erop gebouwd is om op intensieve wijze buitenshuis te worden gebruikt, moet u hem toch altijd zorgvuldig behandelen. Bescherm hem tegen mist, regen en stuifzand en houdt hem zo schoon mogelijk.

Assembleren

Uw Master Hunter CX II wordt compleet verzonden in een enkele doos. Vergewis u zich ervan dat alle onderdelen onbeschadigd in de doos aanwezig zijn. Als er een onderdeel mocht ontbreken of beschadigd zijn, geeft u dat dan onmiddellijk aan uw dealer door. Volg deze assemblage instructies. U hebt geen gereedschap nodig. Alles kan met handkracht voldoende worden vastgezet.

1. Open de doorzichtige plastic hoes waarin zich bevinden: twee clips met verende knoppen, een van schroefdraad voorziene bout met twee erop passende bevestigingsknoppen en twee rubber tussenringen. Knijp de verende knoppen van de clips samen en steek die, de kant van de knoppen eerst, in het onderstuk en het bovenstuk van de steel van uw detector en wel zo dat de beide knoppen uit de gaten tevoorschijn komen. De twee stellen knoppen stellen u in staat het bovenstuk van de steel aan het instrumentgedeelte vast te maken en de totale lengte van de steel bij te stellen.
2. Bevestig het onderstuk van de steel aan de zoekschijf door de twee rubber tussenringen op de steel te steken en de zoekschijf erop te schuiven. Steek de bout met schroefdraad door de gaten in de connector en draai de bevestigingsknoppen er met de hand op vast. Gebruik geen gereedschap. Steek dan het bovenstuk van de steel in het instrumentgedeelte.
3. Druk de knoppen in om de twee stukken steel te verbinden. Laat de verende knoppen uit die gaten tevoorschijn komen die horen bij de door u gewenste steellengte.

4. Wikkel de kabel van de zoekschijf goed om de steel waarbij u de eerste winding over de steel legt; maak hem dan vast aan het instrumentgedeelte. De kabel moet wel stevig rond de steel liggen, maar toch los genoeg om u in staat te stellen de hoek die de schijf maakt met de steel gemakkelijk te veranderen als dat nodig is.

Om de kabel aan de detector te bevestigen moet u de connector van de kabel in de aansluitbus op het instrumentgedeelte te steken en vervolgens de omsluitende borging rechtsom aandraaien tot hij goed vastzit (ongeveer vier slagen). Alleen met de hand aandraaien.

Bedieningsinformatie

Herstel fabrieksinstelling

Mocht u ooit niet meer weten hoe de detector op dat moment is ingesteld, houdt dan de ALL METAL toets ingedrukt, en druk vervolgens op de DISC toets. U hebt dan automatisch de door de fabriek voorgeprogrammeerde werkstanden terug.

Tiptoetsen van het hoofdpaneel

1. ON/Batt.Ck. (krachtbron en batterij-meter)

- Aanzetten detector. Deze begint in de laatst gebruikte werkstand (ALL METAL of Discriminerend).
- Rapporteren ladingstoestand batterijen (elke keer dat u 'ON' drukt krijgt u na ongeveer 3 seconden de batterij gegevens).

2. ALL METAL/ FAST TRACK

- Eenmaal drukken: de detector komt in de ALL METAL stand waarin geen discriminatie wordt gebruikt en u dus ALLE metalen voorwerpen zult vinden. In deze stand kunt u ook het diepst zoeken.
- Ingedrukt houden (alleen in de ALL METAL zoekstand): Om de automatische GROUND TRACK te corrigeren wordt nu de FAST TRACK, een snelle grondontstoringsfunctie geactiveerd. Laat de toets weer los nadat u twee piepjes hebt gehoord, en dan neemt GROUND TRACK het weer over. Verder bijstellen hoeft niet, ongeacht welke grondmineralisatie u aantreft. In deze zoekstand is het aan te bevelen dat u af en toe de zoekschijf omhoog en dan weer omlaag beweegt. Als het geluidsniveau verandert, stel dan de grondontstoring bij met FAST TRACK. Dit moet u ook doen als u merkt dat u bij een normale beweging van de schijf over de grond steeds wisselende geluidsniveaus krijgt. Houdt hiertoe de ALL METAL toets ingedrukt terwijl u de zoekschijf horizontaal 3 à 4 keer heen en weer beweegt over de grond op een hoogte van 3 – 5 cm. Als het geluid weer constant wordt, laat dan de ALL METAL toets los en de nieuwe automatische instelling is klaar. In de ALL METAL zoekstand kunt u de grondontstoring ook handmatig instellen, zie hiervoor verderop bij de zijpaneelfunctie 'GB'.

3. PINPOINT-DEPTH (precisie aanwijzing van plaats en diepte)

Activeer de functie die u in staat stelt een voorwerp ter grootte van een munt precies te lokaliseren (zie bij 'zoeken').

4. DISC (activeer de discriminerende zoekstand)

In deze stand kunt u vermijden dat u allerlei rommel vindt, of kunt u naar een bepaald soort voorwerp zoeken. Voor het instellen van de discriminatie, zie de informatie bij de zijpaneelfuncties Ferrous en Non ferrous.

5. OFF (uitzetten van de detector)

Druk u op OFF, dan blijven alle door u gemaakte instellingen behouden, behalve van de secundaire functies die later worden besproken. Om de batterijen te

sparen zet de detector zichzelf automatisch uit, ongeveer 10 minuten nadat voor de laatste maal tiptoetsen waren ingedrukt of signalen waren waargenomen van voorwerpen.

Controlefuncties van het zijpaneel

OP het zijpaneel vindt u de aansluitbus voor een koptelefoon. Verder diverse draaiknoppen en tiptoetsen:

Instelpunten met enkele functie

1. **FERROUS** (eliminieren van ijzeren voorwerpen)
Ijzeren en andere voorwerpen met lagere conductiviteit dan aluminium trekkingen. Wordt een voorwerp geaccepteerd (komt het door de ferrous discriminatiezeef), dan merkt u dat aan een toename van het geluid. Wordt een voorwerp verworpen, dan blijft het geluid onveranderd. De volgende standen staan aangegeven:
  - **NAILS** (spijkers en roestig ijzer).
  - **FOIL** (als 'nails', plus aluminium folie/zilverpapier en zou water).
  - **Bottlecaps** (als 'foil', plus stalen flessendoppen).
  - **Nickel** (als 'bottlecaps', plus nikkelen voorwerpen/munten).
2. **NON FERROUS** (eliminieren van niet-ijzeren voorwerpen)
Uitsluiten van trekkingen tot en met aluminium schroefdoppen. Wordt een voorwerp geaccepteerd (komt het door de non ferrous discriminatiezeef), dan merkt u dat aan een helder, duidelijk gerinkel of een toename van het geluid. Wordt een voorwerp verworpen, dan blijft het geluid onveranderd of neemt het volume zelfs iets af. De volgende standen staan aangegeven:
  - **Pulltab** (trekkingen van blikjes).
  - **Screw Top** (als 'pulltab', plus aluminium schroefdoppen).
  - **Zinc Penny** (als 'screw top', plus zinken voorwerpen/munten).
  - **Flattened Screw Top** (als 'zinc penny', plus platgedrukte schroefdoppen).

Hiernaast kunt u zien welke voorwerpen wel of niet worden geaccepteerd door de met Ferrous en Non Ferrous ingestelde discriminatie. Al wat links staat van de instellingen wordt niet meer aan u gemeld met geluidssignalen. Gebruik steeds een minimaal noodzakelijke discriminatie, u loopt bij meer discrimineren ook meer kans goede voorwerpen te missen. De ervaring zal u leren welke standen u het beste resultaat geven bij wisselende grondcondities.

3. **DISC AUDIO SELECT** (instellen van het soort geluid)
Met drie keuzetoetsen is de gebruiker in staat het voor hem prettigste soort geluid te bepalen dat wordt geproduceerd bij het vinden van een voorwerp. Dit werkt echter alleen in **DISC**riminatie stand.

U kunt kiezen uit drie mogelijkheden:

STANDARD – Gewone stand. Nu veroorzaken alle soorten voorwerpen dezelfde toename van geluid.

BELLTONE – Garrett's 'COIN ALERT™' (waarschuwingssignaal voor munten). Belltone waarschuwt de zoeker met een rinkelend geluid zodra er een voorwerp met een hoge elektrische geleiding van type 'Non Ferrous' wordt aangetroffen, zoals bij een munt. Andere voorwerpen veroorzaken slechts een toename van het basale geluidsniveau.

BI-LEVEL – (Twee niveaus). Bij deze instelling worden twee duidelijk verschillende geluiden geproduceerd. 'Non Ferrous' (niet- ijzer houdende voorwerpen met een hoge conductiviteit) geven een toename van het basale geluidsniveau. Bij het vinden van een nikkelen munt of een 'Ferrous' (ijzerachtig) voorwerp met nog lagere geleiding zal een enigszins lagere toon volgen.

Instelpunten met dubbele functie

Instellen van deze functie doet u steeds met de + en – toetsen. De primaire functies onder deze toetsen zijn zonder meer toegankelijk. Om de secundaire functies te activeren moet u tevens de ALL METAL toets op het hoofdpaneel ingedrukt houden tijdens het instellen; u zult de secundaire functies waarschijnlijk weinig gebruiken.

4. **Primair: DETECTION DEPTH** (zoekdiepte)

Instellen van de maximaal haalbare diepte. Druk + voor dieper, op – voor minder diep zoeken. Even drukken voor een kleine verandering, langer drukken voor een grotere. De meter wijst de actueel ingestelde stand aan op een schaal van 0 tot 100%. Minimum is 25%, maximum is 100% van het maximum. Als u werkt in ALL METAL stand dan zijn er vier verschillende diepten mogelijk, in de DISC stand 32.

Secundair: GB (GROUND BALANCE, grondontstoring)

Alleen in ALL METAL stand. Als u handmatig de grondontstoring nog preciezer wilt instellen omdat u voortdurend veranderingen in geluidsvolume waarneemt, ook nadat u de hoofdpaneel functie FAST TRACK hebt geprobeerd, dan kunt u dat met de + en – toetsen van GB. Beweeg de zoekschijf omhoog en weer omlaag; wordt bij het omlaag gaan het geluid luider, druk dan enige malen op de – toets; wordt het zwakker, dan op de + toets terwijl u de ALL METAL toets ingedrukt houdt. Hoe vaker u drukt, hoe groter de verandering die u teweeg brengt. Daar er 256 verschillende standen kunnen worden ingesteld is exact instellen mogelijk. Ga door emt + en – drukken tot het geluid (vrijwel) constant blijft. U kunt toch problemen houden als u werkt op een zeer sterk gemineraliseerde grond. Dan kunt u de zoekschijf beter (ook) iets hoger houden, 5 cm of meer. U verliest daarbij geen diepte, maar u wint er bij daar u de storende invloed van deze mineralen grotendeels kwijtraakt.

5. **Primair: AUDIO PITCH** (toonhoogte geluid)

Met de + toets krijgt u een hogere toon, met de – toets een lagere.

Secundair: VOL (geluidsvolume)

Hiermee stelt u het maximum geluidsvolume in dat uw detector produceert als er een voorwerp is gevonden. Het instellen hiervan heeft geen invloed op de ingestelde drempelwaarde (Audio Thresholds, volgt hierna)

6. **Primair: AUDIO THRESHOLD** (drempelwaarde geluid)

Stelt het basale geluidsniveau in dat u altijd hoort als de detector aanstaat. Dit geluid neemt sterk in volume toe als een voorwerp wordt gevonden dat door de ingestelde discriminatiezeef niet wordt verworpen. Instellen met de + en – toetsen. Gebruikt u een koptelefoon dan zult u gewoonlijk het geluid moeten verlagen daar u het geluid dan duidelijker waarneemt.

Secundair: AUTO MAN (handmatig instellen geluidsdrempel)

Hiermee kunt de geluidsdrempel handmatig instellen. U zult deze functie slechts gebruiken onder extreme omstandigheden zoals op terreinen waar zo veel rommel ligt dat de detector niet snel genoeg kan reageren op steeds weer een nieuw signaal. Gebruik ALL METAL en de – toets om handmatig te werken, en ALL METAL en de + toets om terug te keren naar de automatische stand. Om een afdoende

niveau te behouden bij de handmatige methode kan het nodig zijn af en toe de ALL METAL toets in te drukken.

Zoekfrequentie instellen

Deze detector kan werken met vier verschillende zoekfrequenties: Druk het deksel van het batterijcompartiment iets terug en u ziet een blokje met vier schakelaars (dipswitches), waarvan echter alleen de middelste twee te gebruiken zijn (de andere zijn niet aangesloten). Deze twee schakelaars kunt u vier verschillende posities ten opzichte van elkaar geven, die met vier verschillende frequenties overeenkomen. U zult deze optie willen gebruiken als er veel elektrische of atmosferische interferentie van buiten is waardoor uw detector gestoord wordt door andere detectors die zich dichtbij bevinden. De dieptegevoeligheid is voor alle frequenties gelijk.

Meter

De batterijconditie wordt getoond telkens als u de detector aanzet (zie onder 'batterijen'). Verder vindt u een wijzernaald en vier stroken met informatie:

1. COIN DEPTH (diepte waarop een munt ligt)
Hier vindt u de diepte van munt-grote voorwerpen aangegeven in eenheden van 2,5 cm. Welke zoekschijf u ook gebruikt, de meter geeft deze informatie steeds correct weer in dien u de PINPOINT toets indrukt en weer loslaat. Alleen bij grote of zeer diepe voorwerpen zult u geen correcte uitlezing krijgen. De detector staat bij deze functie automatisch in de ALL METAL stand.
2. IRON/COINS/SILVER (gekleurd: ijzer, munten, zilver)
Geeft aan de hand van de relatieve conductiviteit van een voorwerpen de meest waarschijnlijke groep waarin het voorwerp valt weer.
3. TARGET I.D. (voorwerpidentificatie)
Geeft de meest waarschijnlijke identificatie van ieder gevonden voorwerp, onafhankelijk van de ingestelde discriminatie. Houdt u rekening met afwijkingen die kunnen worden veroorzaakt door corrosie, korstvorming, patina en diepte. Komt de wijzer links in het 'out of target I.D. range' (voorwerp valt buiten het gezochte bereik), dan kan dat diverse oorzaken hebben: het voorwerp is van ijzer, het kan te diep liggen, te klein zijn of juist te groot zijn en zich te dicht in de buurt van de zoekschijf bevinden.

Wij raden u aan ALTID een 'out of I.D. range' voorwerp op te graven. Het kan een goed voorwerp, zoals een munt zijn. De belltone of bi-level geluiden kunnen u ook helpen bij het identificeren van voorwerpen die zwakke geluiden veroorzaken. Rechts staan de namen van enkele (Amerikaanse) muntsoorten en links enkele soorten voorwerpen: foil is zilverpapier (aluminiumfolie), bottlecap betekent kroonkurk, pulltab een trekkring van een blikje en een nickel is een nikkelen muntje.

4. 0 – 100 schaal
Meestal zoekt u hier bodemmineralisatie gegevens, die u kunnen helpen bij het instellen van de zoekdiepte (niet verwarren met 'COIN DEPTH', de diepte waarop een munt ligt). Ook wordt hier informatie weergegeven die is gebaseerd op de conductiviteit van het gevonden metaal; naarmate u meer ervaring opdoet zult u merken dat u deze schaal meer en meer zult gebruiken in plaats van de beide hierboven genoemde. Het soort legering waarvan een mint is gemaakt geeft elk type munt zijn eigen plaats p" de schaal. Gebruik deze informatie samen met de I.D.-gids, en met de geproduceerde geluidssignalen. Ook kunt u er met deze schaal achter komen welke niet-Amerikaanse munten u hebt gevonden, nadat u

bijvoorbeeld met behulp van een proefveldje de bij elk type munt behorende meter uitslagen hebt genoteerd.

Zoeken

Hanteren van de detector bij het zoeken

Zwaai de zoekschijf heen en weer en voor u uit in een rechte lijn. Houdt de zoekschijf voortdurend in beweging met een snelheid van 30-60 cm per seconde op zo'n 3-5 cm boven de grond. Haast u niet en loop met een voor u prettige snelheid. Ga systematisch te werk, en laat iedere zwaai van de schijf de vorige voor ongeveer 25% overlappen. Een koptelefoon zal u in staat stellen de signalen beter waar te nemen dan met de luidspreker van de detector.

De CX II is een detector voor een langzame beweging met perfecte grondontstoring. Door de automatische circuits hoeft de zoekschijf slechts even boven een voorwerp te zweven. De schijf dient constant in beweging te zijn om een voorwerp correct te kunnen identificeren.

Welk dieptebereik

Het is lang niet altijd mogelijk op de maximaal bereikbare diepte te werken doordat allerlei invloeden het vermogen van de detector om informatie over voorwerpen correct te interpreteren in de war kunnen sturen. Dit zijn bijvoorbeeld het type grond waarin u zoekt, magnetische interferentie, aanwezige elektriciteitsleidingen en onregelmatige bodemmineralisatie. Dat u de diepte-instelling op het instrument kunt wijzigen stelt u in staat die diepte te bereiken die onder de gegeven omstandigheden mogelijk is. Dit kan soms slechts 25% van het maximum zijn.

Maakt u zich hierbij geen zorgen over het missen van diepe voorwerpen. U mist eigenlijk niets als u de detector precies zo diep instelt als de condities het toelaten; probeert u daarentegen te werken bij een te grote diepte dan krijgt u geen stabiel en rustig geluidssignaal meer en loopt u het risico diepe voorwerpen te missen die u bij een instelling van de detector voor een geringere diepte wel zou hebben gevonden. Bovendien, als u werkt onder slechte condities, en u stelt de diepte in op minder dan het maximum, dan hebt u extra detectievermogen beschikbaar wanneer u de maximale diepte wel kunt gebruiken.

Door diverse oorzaken kunt u zwakke signalen verkrijgen, bijvoorbeeld doordat u een diep gelegen voorwerp vindt.

Detector reactie bij een vondst

Het ontdekken van een metalen voorwerp zult u merken aan een toename van het geluidsniveau en een uitslag van de meter. Beweeg de detector heen en weer over de grond om precies te bepalen waar de geluiden het duidelijkst zijn.

Tegenstrijdige informatie

Soms kan het voorkomen, dat u tegenstrijdige informatie lijkt te krijgen. Dit gebeurt vooral als de detector twee of meer verschillende voorwerpen onder de zoekschijf tegelijkertijd tracht te analyseren. Raakt u niet in paniek, dit kan met elke detector gebeuren en is het gevolg van het vermogen van de detector veel meer voorwerpen te ontdekken dan detectors van oudere typen.

De meter zal IEDER voorwerp onder de zoekschijf tonen. Het geluid echter zal alleen reageren op voorwerpen die op de onderste schaalverdeling staan gemarkeerd. De ervaring zal u leren hoe de detector informatie over voorwerpen op de meter combineert met geluid.

Onregelmatige geluidssignalen bij vinden rommel

Soms kunt u voorwerpen aantreffen waarop de detector reageert met een snel, scherp geluid, dan anders is dan het heldere, sterke signaal veroorzaakt door een munt. Voordat u gaat graven naar voorwerpen die onregelmatig geluid veroorzaken moet u eerst kijken hoe zij op de meter worden geregistreerd. U moet leren de verschillende signalen uit elkaar te houden. Omdat uw detector in stand DISC vooral op munten is afgesteld, zal hij dan ook kleine rommel vinden. Sommige vrij grote voorwerpen zoals aluminium blikjes, kunnen een goed geluidssignaal geven, wat normaal is.

Sommige voorwerpen die door de discriminatie instellingen niet geaccepteerd zijn kunnen toch de oorzaak zijn van gebroken, onregelmatige geluidssignalen. Gewoonlijk wijst dit op oppervlakkig gelegen rommel en de remedie is het iets verder boven de grond bewegen van de zoekschijf. Een verdere aanwijzing dat de detector een gevonden voorwerp heeft afgewezen is een duidelijk geluidssignaal bij het in de ene richting bewegen van de zoekschijf en het afwezig zijn ervan bij het bewegen in de andere richting.

Precisie plaatsbepaling en opgraven

Als uw detector een voorwerp vindt dan wilt u dat op een zo gemakkelijk mogelijke wijze in handen krijgen. Door een precisieplaatsbepaling bent u in staat een zo klein mogelijk gat te graven. Dit doet u door eerst de plaats precies te bepalen (pinpointing). Vervolgens kunt u de diepte waarop de munt ligt meten met weer een andere functie van de CX II.

-Handmatige methode:

Bepaal de precieze plaats van het voorwerp door een denkbeeldige 'X' op de grond te trekken door het punt waar het geluidssignaal het duidelijkst is. U zult merken dat u de zoekschijf in de DISC stand lichtjes moet blijven bewegen omdat u geen detectiesignaal over houdt als de schijf volkomen bewegingsloos boven het voorwerp wordt gehouden.

-Elektronische methode:

Het exact kunnen bepalen van de plaats waar een voorwerp zich bevindt in de grond is een belangrijke eigenschap van uw CX II. Als u de PINPOINT toets ingedrukt houdt kunt u de zoekschijf vrijwel bewegingsloos precies boven het voorwerp houden. Beweeg de schijf heel lichtjes en u kunt het detectiesignaal het duidelijkst horen als het voorwerp zich direct onder de schijf bevindt. Bij het 'pinpointen' staat de detector automatisch in de ALL METAL stand. Voor de meest effectieve precisieplaatsbepaling houdt u de zoekschijf op de grond, direct boven het voorwerp. Houdt de PINPOINT toets ingedrukt en beweeg de schijf heen en weer boven het voorwerp waarbij de schijf contact blijft houden met de grond. U zult een nu nog duidelijker geluidssignaal waarnemen als het gevonden voorwerp zich juist onder het midden van de zoekschijf bevindt.

Metten van de diepte van een munt

Hebt u met de PINPOINT toets een exacte plaatsbepaling van het voorwerp gemaakt, houdt dan de zoekschijf in contact met de grond. Beweeg de zoekschijf dan opzij naar een kant van het voorwerp en laat de toets los. Lees dan in geval u een munt vond op de onderste schaal de diepte af in eenheden van 2,5 cm. De uitlezing blijft gedurende ongeveer 3 seconden stabiel. U zult merken dat de werkelijke diepte van de munt altijd gevonden wordt als de kleinste gevonden aflezing; immers, bevindt u zich niet precies boven het voorwerp dan is de afstand tot dat voorwerp groter.

Opgraven

Aangezien de laatste stap bij het bemachtigen van het voorwerp meestal bestaat uit graven, kunt u – echter met groot risico het voorwerp te beschadigen – een pin in de grond steken om naar het voorwerp te tasten om zo de plaats eenduidig vast te stellen waar u moet gaan graven. Maak altijd een zo klein mogelijk gat. Dat gaat sneller, geeft minder werk en maakt het eenvoudiger het gat weer op te vullen. Vul het gat ALTIJD weer op.

Uittesten van de detector

Wij raden aan dat u zich eerst goed met uw nieuwe detector vertrouwd maakt door tenminste 10 uur lang met de in de inleiding beschreven instellingen te werken.

Neem bekende voorwerpen

Voordat u het veld in gaat of gaat proberen zelf de discriminatie in te stellen, kunt u met behulp van allerlei geschikte voorwerpen, zowel gewenste als rommel, de bijbehorende reacties van de detector uittesten. Zo kunt u bekend worden met verschillende signalen die dezelfde voorwerpen bij verschillende discriminaties veroorzaken. Deze tests dienen te worden uitgevoerd met de zoekschijf loodrecht op een niet-metalen oppervlak; houdt bovendien de zoekschijf zeker een meter verwijderd van enig voorwerp van metaal.

1. Draai de beide knoppen waar u de discriminatie mee kunt instellen (ferrous en non ferrous) zo ver mogelijk naar links. Beweeg verschillende metalen voorwerpen langs de onderzijde van de zoekschijf op een afstand van ongeveer vijf centimeter er vandaan. Elk voorwerp veroorzaakt een toename van het geluid wat betekent dat er geen enkele discriminatie wordt uitgevoerd.
2. Zet de Ferrous knop op positie 3 of 4. Beweeg nu dezelfde voorwerpen nogmaals langs de onderzijde van de schijf en merk op dat nu het geluid bij kleine ijzeren voorwerpen zoals spijkers sterk verminderd is of geheel weg blijft.
3. Draai de Ferrous knop nog verder en nu zullen bovendien kroonkurken, aluminiumfolie en dergelijke rommel geen toename van geluid meer geven. Nog weer verder draaien van deze knop, en u merkt ook geen treksluitingen van blikjes, nikkel muntjes meer; ook geven diverse ringen geen geluidsreactie meer.
4. Wellicht vindt u het nodig de discriminatie instelling iets bij te stellen, u wilt bijvoorbeeld vrijwel alle rommel kwijt zijn, maar toch alle munten blijven vinden. U moet dan de linker 'ferrous' knop bijstellen om kleine ijzeren rommel uit te schakelen, en de rechter 'non ferrous' knop om alle andere munten te blijven vinden.
5. Experimenteer met de twee discriminatie instelknoppen en diverse voorwerpen. Tracht u zich voor te stellen hoe het gedrag van de detector uw zoeken naar munten kan beïnvloeden. Draai de knoppen niet verder naar rechts dan absoluut noodzakelijk is, omdat het steeds waarschijnlijker wordt dat u ook 'goede' voorwerpen zult gaan missen. Ga systematisch te werk. Houdt aantekeningen bij van de resultaten en gebruik die bij het zoeken in het veld.

Maak een proefveldje

Wij raden aan dat u uw eigen testveldje aanlegt. Begraaf verschillende voorwerpen, waaronder een spijker, een stuk zilverpapier (aluminiumfolie), een treksluiting van een blikje, een kroonkurk en verschillende munten op diepten van 2- 10 cm. Begraaf ze op

onderlinge afstand van ongeveer 50 cm en markeer iedere plek waar u er een heeft begraven, bijvoorbeeld met een plastic etiket. Oefen dan met de detector en bestudeer de verschillende geluids- en schermsignalen.

Denk eraan dat pas begraven voorwerpen, in het bijzonder munten, in het algemeen wat lastiger terug te vinden zijn dan voorwerpen die al enige tijd aan corrosieprocessen in de grond zijn blootgesteld, wat de conductiviteit en dus de signalen die de detector waarneemt, beïnvloedt. Experimenteer met de beide werkstanden en besteed aandacht aan zowel geluids- als metersignalen bij het zoeken. Let op de reactie van uw detector bij de verschillende instellingen.

Oefen met precisieplaatsbepalingen ('pinpointing'); gebruik zowel de handmatige als de elektronische methode hierbij.

Onderdelen en hulpstukken

Batterijen

De CX II werkt op zes standaard C batterijen, gewone, alkaline of oplaadbare (NiCad). Gebruik altijd de beste kwaliteit en steeds een type tegelijk; vervang altijd alle batterijen tegelijk. Wij adviseren dat u de batterijhouder uit de detector haalt als u die niet gebruikt, vooral als de detector enige weken ongebruikt blijft liggen.

Toestand van de batterijen

De ladingstoestand van de batterijen kunt u steeds aflezen op de meter als u de detector aanzet, of tussentijds als u op de ON toets drukt. Zijn de batterijen volledig opgeladen, dan geeft de meter bij gewone of alkaline batterijen ongeveer 90 – 100 aan. NiCad batterijen geven alleen waarden in het stuk dat 'NiCad' is gemerkt. De CX II werkt ongeveer 15 – 20 uur op gewone en oplaadbare en langer op alkaline batterijen. Als u een koptelefoon gebruikt zullen zij nog aanzienlijk langer meegaan. Een uitlezing rond de 50 – 55 betekent dat de batterijen snel leeg zullen zijn. Beneden de 50 moet u ze vervangen. U zou altijd reservebatterijen bij zich moeten hebben.

Batterijen vervangen

LET WEL: Veranderingen in de instellingen van geluidsdrempel en diepte/gevoeligheid die u aanbracht gaan verloren, als u de batterijen voor langer dan een minuut of 4 uit de detector verwijderd houdt!

1. Zet de CX II uit als hij nog aanstond, door op de POWE toets te drukken.
2. Schuif dan het deksel van de batterijdoos naar achter en verwijder het.
3. Haal de batterijdoos uit de detector waar hij niet met draden aan is verbonden. Het makkelijkst gaat dat door de detector om te draaien met uw hand onder de batterijdoos om die op te vangen.
4. Draai de twee schroeven met de hand los waar de bovenkant mee vast zit, en haal de batterijen eruit.
5. Doe de nieuwe batterijen in de houder, waarbij u goed op de polariteit van de batterijen dient te letten.
6. Schroef het deksel weer met de hand niet te vast op de batterijdoos. Breng de batterijdoos terug in de detector.

7. Druk de batterijhouder naar beneden en schuif het deksel er weer op. Haal uw hand weg en duw het deksel op zijn plaats tot u een klik hoort.

Opladen van NiCad batterijen

1. Verwijder de gehele batterijdoos, zoals hierboven aangegeven.
2. Steek de connector in de onderzijde en steek de oplader in een 220V 50 Hz stopcontact.
3. Laad tenminste 12 uur op als de batterijen volledig ontladen zijn; laad ze tenminste iedere drie maanden weer op.

Koptelefoon aansluiting

Een koptelefoon is een waardevol hulpstuk waarmee u tijdens het werken de invloed van storend geluid van buiten sterk kunt verminderen. Hij stelt u in staat kleine of diep gelegen voorwerpen te ontdekken die u gemakkelijk zou missen indien u alleen het geluid van de luidspreker die zich op de detector bevindt zou horen. Een koptelefoon is in het bijzonder nodig als u werkt in de nabijheid van veel lawaai veroorzaakt door mensen of verkeer. De koptelefoonaansluiting van de CX II bevindt zich op het zijpaneel van de detector. Gebruikt u geen koptelefoon, sluit dan de aansluiting altijd af met de rubber dop.

Zoekschijven

Bij uw CX II is een ronde Crossfire zoekschijf met een doorsnede van 21 cm (8,5") geleverd, die geschikt is voor doorsnee gebruik. Verder kunt u ronde zoekschijven krijgen met een doorsnede van 31cm (12,5") die meer geschikt is om grote, diepgelegen voorwerpen mee op te sporen, en van 11 cm (4,5"), de Super Sniper, geschikt om te zoeken op plaatsen waar veel rommel ligt of die met een grotere schijf niet te bereiken zijn. Ook kunt u elliptische Crossfire zoekschijven kopen met afmetingen van 12,5 x 25 cm (5" x 10"), geschikt voor bijna alle omstandigheden, en een klein elliptisch type van 7,5 x 18 cm (3" x 7"). Elliptische schijven geven een bredere slag bij het zoeken, maar kunnen ook doordringen in nauwe ruimten, tussen wortels en onder struiken waar zelfs een kleine ronde schijf niet kan komen. Zij zijn ook handig om mee te zoeken op terreinen met veel metalen rommel. Aangezien de zoekkracht van de schijf geconcentreerd is in een nauwe band in het midden, kunnen er slechts weinig voorwerpen tegelijk onder de schijf terecht komen die door de detector tegelijkertijd moeten worden geanalyseerd.

Een bijzonder krachtige zoekschijf met twee compartimenten is de Depth Multiplier Bloodhound. Hiermee kunt u het dieptebereik van uw detector voor vrij grote voorwerpen veel groter maken. Bij het verwisselen van schijf moet u de bevestigingsknoppen alleen met de hand aandraaien en nooit met gereedschap.

Verdere aanbevolen hulpstukken

- Koptelefoon
- Armsteun
- Beugel om de batterijdoos mee aan uw riem op te hangen
- NiCad batterijhouder en lader
- Draagtas
- Muntzoekers uitrusting: zak, prikstok, graafwerktuig
- Hoezen voor uw zoekschijven.

Onderhoud en reparaties

Onderhoud

Uw CX II is een gevoelig elektronisch instrument dat er op gebouwd is om intensief te worden gebruikt in de buitenlucht. Maak gerust gebruik van alle mogelijkheden van uw detector, beschermt u hem echter goed en behandel hem redelijk zorgvuldig. De volgende regels zijn belangrijk:

- Vermijd extreme temperaturen zoveel mogelijk en berg uw detector niet bij heet zomerweer op in uw kofferbak of met vriezend weer buitenshuis.
- Houd uw detector schoon en zoveel mogelijk vrij van stof en zand. Veeg de controlekast na gebruik goed af en was de zoekschijf als dat nodig is.
- U mag de zoekschijf gerust onder water gebruiken, maar de controlekast nooit! Zorg dat er nooit vocht in de instrument kast kan komen en bescherm hem tegen hevige mist, regen en opspattende branding.
- Haal de steel uit elkaar en wrijf hem schoon als u hem hebt gebruikt op zanderige terreinen.
- Verwijder de batterijen uit de detector als u hem langer dan een maand niet gebruikt.

Reparaties

Lees bij problemen deze handleiding nogmaals door om er zeker van te zijn dat uw CX II niet buiten bedrijf is wegens een verkeerde instelling of een niet geëigende werkstand. Uw dealer kan u waarschijnlijk ook van advies dienen. Denkt u eraan dat u de detector op elk ogenblik weer kunt terugbrengen in de oorspronkelijk fabrieksstand door eenvoudigweg de ON toets een seconde of tien ingedrukt te houden.

Als het nodig blijkt uw detector voor onderhoud naar de dealer terug te sturen, lever er dan altijd een brief bij waarin u het probleem zo uitvoerig mogelijk uitlegt. Vergeet niet uw naam, adres en telefoonnummer erbij te vermelden en controleer de volgende punten:

- De batterijen en connectoren zijn in goede conditie (slechte batterijen zijn de meest voorkomende storingsbron!).
- U hebt uw dealer al telefonisch om raad gevraagd.
- U hebt getracht de fabrieksinstellingen te reactiveren.
- U hebt de detector zorgvuldig verpakt in de originele of een andere geschikte doos. Gebruik goed isolatie- of ander verpakkingsmateriaal om alle onderdelen stevig en beschermd tegen schokken op hun plaats te houden. Stuur de steel en koptelefoon niet mee tenzij die deel van het probleem zijn. Stuur wel alle zoekschijven mee, tenzij het probleem van mechanische aard is.

Gedragcode

De gouden gedragsregel: zorg dat uw gedrag er steeds op is gericht de reputatie van detectorzoekers ten goede te komen.

Neemt u daarbij de volgende elementaire regels in acht:

- Laat iedere plek waar u hebt gezocht in een beter conditie achter dan waarin u hem aantrof.
- Vul gemaakte gaten weer op en maak ze goed dicht.
- Respecteer bordjes met 'verboden toegang'.
- Respecteer privé- en openbaar eigendom en alle plaatsen van historisch en archeologisch belang; zoek niet op deze terreinen voordat u van de eigenaars of beheerders daartoe de nodige toestemming hebt verkregen.
- Berokken geen schade aan andermans eigendommen, zoals aan hagen en hekken, borden en gebouwen, zelfs als die verlaten lijken.
- Neem kennis van en respecteer alle landelijke, provinciale en gemeentelijke wetten met betrekking tot eigendomsrechten.
- Als gevraagd, werk dan samen met de autoriteiten.
- Laat geen rommel achter; neem alles wat u opgegraven hebt bij het verlaten van het terrein mee.

Waarschuwing: Vermijd gevaar!

Elke metaaldetector is in staat ondergrondse elektrische leidingen, explosieven en andere voorwerpen te vinden die u persoonlijke schade kunnen toebrengen. Houdt daarom altijd de volgende voorzorgsmaatregelen in acht bij het zoeken met uw CX II:

- Ga niet op zoek op enig terrein waar u vermoedt dat er ondergrondse elektrische leidingen liggen en raak geen leidingen aan waarvan u kunt vermoeden dat er elektrische stroom door gaat.
- Zoek niet op militair terrein waar granaten of andere explosieven kunnen liggen.
- Verstoor geen buizen, vooral indien er brandbare gassen door kunnen worden getransporteerd.
- Wees altijd voorzichtig bij het graven naar een voorwerp en des te meer als u niet zeker bent van de ondergrondse condities.

□

De Detecto 6in 15
4331 KM Middelburg
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 6 29271192
Email: info@dedetectorshop.nl